

DISPUTATIO ETHICA

De

SPONTANEO ET INVITO

THESIS I.

Spontanei & inviti contem-
plationum ad Ethicum spectat, tum
Politico judici est utilis. Ille enim de Vir-
tutibus & vitiis agit, ut laudem vel vitupe-
rium sponte peractis tribuat, & prætereà
doceat, quibusnam invitis actionibus venia,

reprehensio vel etiam commiseratio conveniat: hic verò, qui
judiciis præest, præmiorum vel poenarum distributionem dex-
trè observare potest, si inter ea, quæ sponte vel invitè sunt
gesta, probe calleat discernere. De iis agit Aristoteles 3. Ethic.
ad Nicom. cap. 1.

2. Est autem invitum duplex, violentum seu per vim fa-
ctum & per ignorantiam. δοκεί δὲ, inquit Philosophus, ἀκρίσια
εἶναι τὰ βία ἢ δι' ἀγνοίας γινόμενα.

3. Violentum est, cujus principium ita est extrinse-
cum, ut ad illud nihil adjumenti conferat agens aut pati-
ens. Verba Philosophi hæc sunt: βίαιον δὲ ἢ ἡ ἀρχὴ ἐξω-
θεν τοιαύτη εἶσα, ἐν ἣ μὴδὲν συμβάλλεται ὁ πράττων ἢ ὁ
πάσχων.

4. Ex qua definitione patet duo requiri, ut aliquid di-
catur fieri violenter. 1. Ut principium ejus sit foris. 2. Ut
nihil